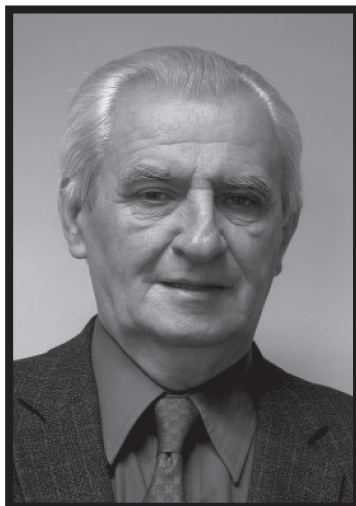

Dr. Ivancsics Imre

(1938–2018)

DR. GYERGYÁK FERENC LL.M.

CÍMZETES EGYETEMI DOCENS

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR

ALKOTMÁNYJOGI TANSZÉK

Dr. Ivancsics Imre egyetemi docens, decan emeritus életútja

2018. március 15-én, életének 80. évében, méltósággal viselt, hosszan tartó betegség következtében elhunyt a Pécsi Tudományegyetem egykori rektorhelyettese, az Állam- és Jogtudományi Kar volt dékánja, a Közigazgatási Jogi Tanszék volt vezetője, dr. Ivancsics Imre.

Ivancsics Imre 1939. április 14-én született Petőházán, falusi földműves család gyermekeként. Általános iskolai tanulmányait szülőfalujában végezte, majd a soproni Berzsenyi Dániel Gimnáziumban letett érettségét követően a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán kezdte meg 1960-ban jogi tanulmányait.

A diploma megszerzését követően is hű maradt Alma Materéhez, a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karához, ahol 1960-1961-ben egyetemi gyakornok, 1961-1965 között egyetemi tanársegéd, 1965-1979 között egyetemi adjunktus, 1979-től egyetemi docens, 1992-2003 között a Közigazgatási Jogi Tanszék vezetője, 1997-1999 között a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar dékánhelyettese, majd 1999-2002 között dékánja volt.

Pályáján Szamel Lajos indította el, akivel több mint 30 évig dolgoztak együtt, és ketten egymás iránti elkötelezettsége, kollegiális barátsága legendás volt a Karon.

Már az egyetemi tanulmányai alatt érdeklődése a közigazgatási jog felé fordult, amelynek országosan is ismert, elismert művelőjévé vált a közel hat évtizedes pályafutása alatt. Írásait és előadásait is kikezdehetetlen éleslátás és felkészültség jellemezte, különösen a gyakorló közigazgatási szakemberek értékelték mindig kellően alátámasztott – szükség esetén kritikus – szakmai mondanivalóját.

Állandó résztvevője volt a közigazgatásban dolgozók továbbképzésének, a hazai szakmai konferenciáknak. Külföldön is többször tartott előadást, korreferátumokat konferenciákon, szakmai rendezvényeken.

Alapvetően jogi dogmatista volt, a jogintézmények vizsgálata és elemzése képezte szakmai munkássága gerincét, de mindig nyitott volt a közigazgatás tényleges folyamataink és a külföldi megoldások megismerésére. Több mint kétszáz publikációt, írást jegyez, több tanulmánya idegen nyelven és külföldön is megjelent. Számos egyetemi jegyzetnek és tankönyvnek a szerzője, társszerzője volt.

Több kutatási területe volt, de hozzá – szakmai munkásságát elemezve – legközelebb az önkormányzati igazgatás kutatása állt. A települések és a területi egységek igazgatásának vizsgálatához különböző aspektusból közelítve számos tanulmányt, egyetemi oktatási segédanyagot publikált, miközben az államigazgatási (közigazgatási) eljárás egyes jogintézményeivel is behatóan foglalkozott.

Magas fokú szakmai felkészültsége, precizitása, oktatói szigorát kiegészítő humanizmus, jókedvű optimizmusa és humora, kapcsolatteremtő személyisége miatt is írta róla barátja, közvetlen munkatársa, Kiss László: *„Nincs senki azok közül kik kapcsolatba kerültek vele, hogy ne tartanák talpig becsületes, korrekt embernek, beleértve ebbe azokat a valahai hallgatóit is, akik ezrével estek szigora áldozatául.”*

Szakmai munkáját többször is elismerték:

1971. Oktatásügy Kiváló Dolgozója

1980. Kiváló Munkáért,

1980. Pro Universitate

1993 Baranya Megyei Közgyűlés Tudományos és Felsőoktatási Díja

1994. Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett

1997. Bács-Kiskun Megye Közgyűlésének Tudományos Díja,

1997. „Iskolateremtő Mestertanár”

1998. Magyar Köztársaság Érdemrend Középkeresztje

1998. Comitatus Nívódíja

2001. Magyar Közigazgatásért Díj

2007. Magyar Felsőoktatásért Díj

2007. Deák Ferenc Jogász Díj

Számos szakmai testületben viselt tisztséget. Vezetője volt az Államigazgatási Főiskolát végzettek Kari Tagozatának, az Igazságügyi Ügyintézői Szak kaposvári kihelyezett tagozatának, kuratóriumi elnöke volt a Jövő Közigazgatásáért Alapítványnak, társelnöke volt az Európai Jogakadémia Regionális és Önkormányzati Tagozatának és a Belügyminisztérium Deregulációs és Decentralizációs Bizottságának, tagja volt a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályozását előkészítő Kodifikációs Bizottságnak, a Kormány által létrehozott Társadalmi Tanácsadó Testületnek, a Közigazgatási Kodifikációs Bizottságnak, az Országos Választási Bizottságnak, a Magyar Közigazgatási Kar Elnökségének és a Közigazgatási Szemle Szerkesztőbizottságának.

Ivancsics Imre embernek, barátnak és tudósak is nagyszerű volt. Halálával a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának egyik nagy egyénisége távozott. Emlékét örökké megőrizzük!

¹ 2018. május 16-ától dékán.

DR. HABIL. FÁBIÁN ADRIÁN

EGYETEMI DOCENS, TANSZÉKVEZETŐ, ÁLTALÁNOS DÉKÁNHELYETTES¹
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR
KÖZIGAZGATÁSI JOGI TANSZÉK

Megemlékezés Ivancsics Imre gyászmiséjén

(PÉCSI KÖZTEMETŐ KÁPOLNÁJA, 2018. ÁPRILIS 16.)

Tisztelt Gyászolók, Kedves Barátaim!

Elment az Imre. Szerintem mi a szerencsések közé tartozunk, mert ismertük Őt. És minél jobban ismerte közölünk valaki, ő annál szerencsésebbnek mondhatja magát.

Akik meg nem ismerhették, Nekik azt üzenem, hogy Ivancsics Imre egyetemi ember volt. Az Egyetem embere. Szikár és felkészült oktató, kikezdheterlen következtetésekkel. 1960-ban kezdte egyetemi pályafutását és nem hagyta abba egy pillanatig sem. A halálos ágyán is dolgozott. Mindent tudtál, amit hivatásodban csak tudni lehet.

Az Imre családfő is volt. Nagyon szerette és óvta családját és nagyon büszke volt a családjára. Feleségére, a lányokra, az unokákra és a dédunokára. Ők pedig rajongásig és feltétel nélkül szerették.

Ivancsics Imre barát is volt. A legjobb, akit ember csak kívánhat. Megértő, türelmes és bölcs. Nagyon hiányzik a barátom. Imre, nagyon hiányoznak a beszélgetéseink.

És ha azok, akik nem ismerték, kérdezik: milyen volt még? Hát vicces volt. Nagyon vicces. Igazából a legmagávalragadóbb humorú ember volt, akivel életemben találkoztam.

A 70. születésnapja tiszteletére rendezett ünnepségen minden felszólaló méltatta. Végén szót kértél, és annyit mondtál, hogy *„Túl sok volt a dicséret, nem marad a ravatalomra!”*.

Imre, az nem dicséret volt ám, hanem az igazság. És még mennyi maradt, mennyi igazat tudnánk rólad mondani.

Remélem most is ott vagy, ahol éppen lenni szeretnél, és úgy mosolyogsz, ahogy csak Te tudsz. Imre, vigyázz magadra!

DR. HABIL. BERKE GYULA

EGYETEMI DOCENS, TANSZÉKVEZETŐ, OKTATÁSI REKTORHELYETTES
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR
MUNKAJOGI ÉS TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI JOGI TANSZÉK

Megemlékezés Ivancsics Imre egyetemi búcsúztatásán

(PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
DR. HALASY-NAGY JÓZSEF AULÁJA, 2018. ÁPRILIS 16.)

Tisztelt Gyászoló Család!
Tisztelt Gyászoló Közönség!

Az elmúlt órákban Ivancsics Imre kollégánk és barátunk ravatalához és sírjához szólított bennünket a sors; családtagokat, rokonokat, kollégákat, tanítványokat, barátokat, ismerősöket.

Néhány nappal nyolcvanadik születésnapja után lelt örök nyugalmat, s úgy hiszem, hogy még valamennyien a könnyeinkkel és az Imrével kapcsolatos emlékeinkkel és gondolatainkkal küzdünk. Alig hisszük a megváltoztathatatlant, és nehezen békülünk azzal a gondolattal, hogy többé nem lesz alkalmunk találkozni az egyetem folyosóin vagy meglátogatni őt otthonában.

1956-ban kezdte jogi tanulmányait Egyetemünk Állam- és Jogtudományi Karán, s 1960-tól dolgozott egyetemi oktatóként és kutatóként. Több mint hat évtizedet töltött e falak között, több mint hat évtizeden át volt közmegebecsüléssel övezett tagja az egyetemi polgárok közösségének! Oktatóként, tanszékvezetőként, dékánként, rektor-helyettesként a Kar és az Egyetem sorsát alakította, részese és formálója volt mindennapjainknak, életünknek.

A hat évtizedes életpálya tulajdonképpen egyedülállóan rejtélyes!

A nagy rejtély az, hogy az ország és az Egyetem, illetve a Kar történetének legviharosabb, legváltozékonyabb, sokak/sokunk emberi és kollegiális kapcsolatait próbára tévő időszakában miképpen is maradhatott Ivancsics Imre minden őt ismerő számára tisztelettel, megbecsüléssel és szeretettel övezett kolléga, hogyan őrizhette azt az egyöntetű és feltétlen bizalmat, amellyel oly sokan és sokszor fordulhattunk Hozzá.

Mi is az a titok az Ő munkásságában és személyiségében, amelynek nyomán pályatársai, tanítványai, idősebb és fiatalabb kollégái, barátai, ismerősei mindig természetesnek tekinthették, hogy bármikor bizalommal, tisztelettel, jóindulatú és okos tanács, bátorítás reményében kereshették fel és számíthattak őszintén segítő szándékú Véleményére?

Miért is lehettünk biztosak – mert hiszen mindig biztosak voltunk – abban, hogy Imre magától értetődő tisztelettel és megértéssel fordul Felénk? Miként lehet, hogy – amint Kiss László írja az Ivancsics Imre 70. születésnapjára megjelent tanulmánykötet köszöntőjében – nem találunk senkit azok között, kik kapcsolatba kerültek Vele, aki ne tartotta volna talpig becsületes, korrekt embernek?

A korai évekből származó, különféle egyetemi célokra készült önéletrajzaihoz mellékelt fényképéről dús sötét hajú, sovány fiatalember tekint ránk, akinek száján kis mosoly látszik! Számomra ez a mosoly mindvégig Imre jellegzetes vonása volt, és minden bizonnyal az is marad! Derűje, a legnehezebb időkben és helyzetekben is megnyilvánult bölcs és emberséges humora, másokat soha meg nem bántó tréfái sokunk számára adtak és adnak erőt!

Ivancsics Imre elkötelezetten és elszántan demokratikus gondolkodású ember volt: soha nem tapasztalhattuk, hogy barátságait vagy kapcsolatait származás, vagyon vagy

befolyás alapján alakította volna. Kollégaként és vezetőként soha nem adta jelét annak, hogy valaki csekélyebb megbecsülésre, kedvezőtlenebb bánásmódra tarthatna igényt Részéről azért, mert a sors nem ültette vezetői székbe, vagy nem juttatta hatalomhoz. Emberségének gyökerei minden bizonnyal jelentős részben családi indíttatásához kapcsolódnak: sokszor emlegette gyermekkorát, a petőházi éveket, a napszámos szülőket.

Nekem a nyolcvanas években, egyetemi hallgatóként volt alkalmam először találkozni az akkor már erősen ezüstös hajú Ivancsics Imrével. Az államigazgatási jog hírhedten szigorú tanáraként ismertem meg, s neki is bevallottam, hogy akkoriban társaimmal együtt félelemmel vegyes tisztelettel kísértük megnyilvánulásait, hallgattuk szikár előadásait, jegyzeteltük jogmagyarázatait. Tisztában voltunk azzal, hogy nagyon szigorú számonkérésre számíthatunk, de tudtuk azt is, hogy nem fogunk szeszélyességet, kiszámíthatatlanságot, méltánytalanságot, személyeskedést tapasztalni! Életem legemlékezetesebb szigorlatát teljesítettem Nála: a vizsga kezdeti félelme gyorsan – mondhatni – tudományos eszmecserebe fordult, s hosszan és felszabadultan beszélgettünk egy abban az időben készült film kapcsán Magyary Zoltánról, akinek munkásságát Imre saját közigazgatási tudományos gondolkodásában is meghatározónak tekintette.

Sokunk érdeklődését keltette fel a közigazgatás, a közigazgatási jog, sőt a közpolitika iránt, s a róla szóló méltatások és köszöntők soha nem mulasztották el megemlíteni, hogy a hallgatók tudományos törekvéseinek, a diákköröknek, a diákköri konferenciákra való felkészülésnek áldozatos támogatója volt. Sokan köszönhetik neki későbbi szakmai sikereik önzetlen megalapozását, sok-sok egykori hallgatója élvezhette egész pályája során szakmai támogatását és tanácsait.

A szigorú oktatói személyiség mögött a diákok és az oktatói munka iránti feltétlen elkötelezettség húzódt meg. Sokan hajlamosak az egyetemi oktatói pályát csupán a személyes karrier eszközének tekinteni. Ivancsics Imre jogtanár volt, aki soha nem tévesztette szem elől azt, hogy a hivatása a tanítás, az ifjabbak felkészítése a szakmájukra és tudományukra. Felejthetetlen számomra az az egyik diplomaosztón elhangzott mondata is, amelyben arra intette a frissen doktorra fogadottakat, hogy soha ne feledjék: hivatásuk egyetlen célja embertársaik boldogulásának és jólétének szolgálata.

Ivancsics Imre tudományos munkásságát már sokan méltatták, és minden bizonnyal ezt még sokan meg is teszik majd, amikor a magyar közigazgatás-tudomány vagy a pécsi jogi kar történetét feldolgozzák. Az önkormányzatiság, a közigazgatás-szervezés vagy a közigazgatási eljárási jog körében megjelent sok száz publikációja nem maradt és nem marad visszhangtalan.

Számomra pályájának példaadó jellegzetessége az, hogy jogász volt. Jogász volt – a manapság nem mindig tapasztalható – „jogállami” értelemben: a jogot tekintette a társadalmi, politikai, gazdasági élet és munkássága beszámítási pontjának, a jogi norma értelmezésével és alkalmazásával keresett megoldást az élet konfliktusaira.

Az Egyetem falai között töltött mintegy hatvan esztendő elszántan szorgalmas munkával telt: kötelességeit nagy munkabírással, megbízhatóan teljesítette, s minden körülmények között elsőnek tekintette az oktatói-kutatói alkotó munkáját. Halálos ágyán is dolgozott, s befejezte azt a könyvfejezetet, amelynek megírását vállalta.

Kedves Imre!

Hálával, köszönettel és nagyrabecsüléssel tartozom Neked azért, hogy szakmát és emberséget tanulhattam Tőled, s azért, hogy pályámon feltétlenül és önzetlenül támogattál!

Tisztelt Gyászoló Család!

Eleget kell itt tennem egy személyes kérésnek is! Darák Péter, a Kúria elnöke, Ivancsics Imre egykori tanítványa a közelmúltban arra kért, hogy hivatalos elfoglaltságai miatti távollétében a mai alkalommal fejezem ki az ő és családja tiszteletét, együttérzését és részvétét is!

Tanítványok és kollégák, barátok és ismerősök, valamennyien tisztelettel és szeretettel emlékezünk Ivancsics Imrére!

A Pécsi Tudományegyetem valamennyi polgára nevében osztozom a családdal, a hozzátartozókkal, barátokkal és kollégákkal fájdalmában, és búcsúzom Tőled, Imre!

Biztos vagyok abban, hogy mindig lesz közöttünk, aki hűen megőrzi Emlékedet és azon fáradozunk, hogy méltók legyünk Ahhoz!

PROF. EMERITUS DR. KISS LÁSZLÓ

EGYETEMI TANÁR

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR

KÖZIGAZGATÁSI JOGI TANSZÉK

Most is igazad volt...

BÚCSÚZNAK A BARÁTOK

2008 áprilisában ünnepeltük 70. születésnapodat. Ez alkalommal – ahogy illik, s ahogy a Te esetében ez teljesen magától értetődő is volt – számos Téged köszöntő és méltató beszéd hangzott el, s a Kar Ünnepi kötettel köszönte meg mindazt, amit 45 éves oktató és kutató munkáddal a pécsi jogi karon folyó képzésért tettél. Akkor a tanítványaiddal, tiszteletőddel, barátainddal megtelt Aulában köszönetet mondtál a dicsérő, méltató szavakért, s – nem kis derűtséget keltve – azt ajánlottad, az elhangzottakat jó lenne összegyűjteni, mert azokat legalább egyszer még mindenképpen fel lehet majd használni. Mindenki tudta, mire gondolsz, mégsem mondta ki senki. Igazad lett, az idő eljött!

Nem tudom valamennyi megszólaló Veled kapcsolatos gondolatait felidézni, válogatásom önkényes tehát, de nem minden célzat nélkül az. Azt kívánom ezzel érzékeltetni, milyen sokan és milyen nagyon becsültek, ismertek Téged, akinek eltávoztával tényleg pótolhatatlan úr támadt.

Nevek említése nélkül idézek hát néhány Neked címzett, Rólad szóló megállapítást:

„Nincs senki azok közül, akik kapcsolatba léptek Veled, hogy ne tartandék talpig becsületes, korrekt embernek, beleértve ebbe azokat a valahai hallgatókat is, akik ezrével estek szigora áldozatául. Ez utóbbiak között szép számmal fordultak elő miniszterek, államtitkárok, de megtalálhatóak közöttük egyetemünk oktatói is.”

„Joghallgatóként rettegtünk rideg szigorától, együtt dolgozva azonban egy mély érzésű, ropant emberi, segítőkész, korrekt barátot ismerhettem meg benne... Elképesztően nagy koordinációs felülettel, kapcsolatrendszerrel dolgozik és él. Jó érzés és hangulatos vele egy társaságban lenni.”

„Több mint három évtized. Tekintélyes idő egy ember életében. Barátságunk Ivancsics Imrével ilyen hosszú idő emberi próbáit állta ki... Ha jól átgondolom, ebből a több évtizedes barátságból én jóval többet profitáltam. Böven van hát adósságom.”

„Én magam 1967-ben ismertem meg Ivancsics Imrét II. éves joghallgatóként. Akkor lehettem tagja Szamel Lajos tanszékvezető, a nagytekintélyű Professzor Úr által vezetett Államigazgatási Diákkörnek. Ő pedig annak főszerzője és koordinálója volt fiatal adjunktusként. Kiemelkedő felkészültségű oktatóként és igen szigorú vizsgáztatóként tapasztalhattuk meg egyetemi éveink során.”

„Kinek barátja számos, annak gazdagsága nagy. Ha a mondás igaz, Ivancsics Imre gazdag ember. Mi barátok pedig boldogok vagyunk. Én sokat köszönhetek Neki. Ha bizonytalankodtam, útvesztőkbe keveredtem – és bizony megyei közgyűlési elnökként ez sokszor előfordult –, felkerestem Őt, és mindig megnyugtató volt hallani kristálytisza logikával felépített érveit az ellentmondásokkal, kuszaságokkal küzdő magyar középzintről... Imre szelleme: Ivancsics Imre megkapta a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés tudományos díját. Nem volt vita, se tartózkodó, se ellenszavazat – abszolút egyhangú igen volt, és a szavazás után taps. Pedig Ő ott sem volt. Vagy mégis?”

Kinek is írta a tanulmányát az egyik tanszéki kolléga?

„Mesteremnek, atyai barátomnak, egy igaz embernek.” (!)

„Hogy a Z'Imréhez (ahogy nekem az elmúlt bő három évtized szakmai-kollegiális együtt-létéiben néhányszor a rá jellemző fanyar kedvességgel »visszaszólt«, ha túl gyorsra sikeredett a megszólítása) milyen viszony fűz: magánügy. Annyi azért tán bizonyos, hogy barátjává válhattam, amelyre – itt belül – büszke vagyok.”

„Köszönöm Ivancsics Imrének, hogy pályámon elindított, munkámat figyelemmel kísérte, tanácsaival ösztönzött.”

„...Ebbez Imre segítőkész hozzáállása, lényegre törő magyarázatai, logikus észrevételei és nem utolsósorban fanyar, csípős megjegyzései is hatékony segítséget adnak. A lényeg kihangsúlyozására irányuló, finoman kihangsúlyozott igénye (pl. az »ezt párszázan már leírták« megjegyzése) elgondolkodtató és megfontolandó irányt mutat az egykori tanítványnak.”

Ki is volt Ivancsics Imre? Ha röviden kellene megfogalmazni: egy talpig becsületes, korrekt, párját ritkítóan tisztességes ember!

Pályája kezdetén Bihari Ottó akadémikus vette maga mellé a '60-as évek legelején, ő vezette be az Államjogi Tanszék műhelyébe. „Ottó bácsi szinte azonnal Tolnára küldi egyéves gyakorlatra, ahol Baráth Feri bácsi tárja fel előtte az akkori magyar „Való Világ”-ot. Imre emlékeiben ez az időszak mindvégig élénken élt. Felfrissülten érkezett vissza Pécsre, ahol hamarosan Szamel Lajos szarkasztikus cinizmusa, Ivancsics Imre könyörtelenül lesújtó humora különös kettőst eredményezett. Közös pécsi albérletük történései a középszerű forgatókönyvírókat is minden bizonnyal megihlették volna. Az e korból megmaradt emlékek és emléktöredékek ma már a Közigazgatási Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék értékes legendáriumai és kultúrkincsei közé tartoznak.

Ivancsics Imre a hallgatók által félve tisztelt, nagy tudású előadó és korrekt (mégis: lehetőleg elkerülendő) vizsgáztató volt. Színvonalas, jórészt azonban felesleges kötőszó nélküli előadásai a leggyakorlottabb jegyzetelő kezeket is próbára tették. Élete az Egyetem, a Jogi Kar, s miközben váltig hangoztatta, hogy nem kocsma ez, ahol mindig ott kell ülni, maga teljes otthonossággal berendezkedik. Szakmai programok szervezője, diákköri kirándulások kezdeményezője és jó hangulatot indukáló résztvevője volt. Nyitott volt a külvilág, különösen a környező megyék tanácsai és önkormányzatai felé. Nem volt olyan magyar megye, amelynek vezetőihez ne fűzték volna baráti szálak.

Optimista, őszinte, jó hangulatú, vidám ember, méltán volt központja a vertikálisan és horizontálisan is mélyen tagolt – se szeri, se száma – baráti társaságoknak.

Magam 48 éve ismertem, ebből 43 évig kollégák, de még inkább barátok voltunk. Közöttünk soha egyetlen hangos szó el nem hangzott, a viták közül is csak a szakmai és tudományos vitát ismertük. Tiszteltük, becsültük egymást, s bármikor készek voltunk arra, hogy egymás védelmére keljünk.

Fábián Adrián egyetemi docens (a Közigazgatási Jogi Tanszék vezetője) 2008-ban még azt remélte: „...még nagyon sokáig megadatik, hogy csodálhatjuk (Ivancsics Imre) szakmai éleslátását, élvezhetjük magával ragadó személyiségét”. A „nagyon sokáig” végül rövidre szabott, mindössze 10 esztendő jelentett.

Drága Imre! Hiányzol, s mindig is hiányozni fogsz.